№ 110 ԿԻՐԱԿԻ, 24 ՄԱՅԻՍԻ

1915

ՔԱՌԱՍՈՒՆՁՈՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՇՐՈՒՆԻ

Տարեկան գինը 10 րուբլի. կէս տարիին 6 ամիսը 7 րուբլի. Առանձին համարները ՍՄՆԱ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.

Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը.

Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція «Мшакъ» Соломоновская ул., № 21.

Tiflis, Rédaction „Mschak“

Խմբագրատան տէլէֆօն № 2—53

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 (բացի կիրակի և տօն օրերից)

Բայտարարութիւն ընդունվում է ամէն լեզուով

Բայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 20—10 կոպ.

Տպարանի տէլէֆօն № 67.

ԿԻՐԱԿԻ, 24 ՄԱՅԻՍԻ № 110

ՄՇԱԿ

Հասցէն՝ ТИФЛИСЪ, Редакція «МШАКЪ».

TIFLIS, Rédaction du journal «MSCHAK».

Բայտարարութիւնների համար պիտի վճարել՝ I երեսի վրա իւրաքանչիւր տողատեղին (պետիտ)—20 կ., IV երեսի վրա—10 կոպէկ։

ԱՊԱՌԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՉԷ ԸՆԴՈՒՆՎՈՒԻՄ

ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՕՆ

կիրակի, մայիսի 24-ին

ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆՈՒՄ

ՀԱՅՑ ԴԵՐԱՍԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

կը ներկայացնէ ՇԻՐՎԱՆԶԱԴԷԻ

ԱԻԵՐԱԿՆԵՐԻ ՎՐԱ

Դրամա 4 արար. և 5 պատկերով։

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒՄ Է ԱՄԲՈՂՋ ԽՈՒՄԲԸ

Տեղերի գները սովորական են։ Սկիզբը երեկ. հինգ ժամը 8-ին։

Բեմադիր՝ ՍԵՒՈՒՄԵԱՆ

առ. 354. 1—1

ԿՈՉ

ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻ ՏԱՏԻԱՆԱ ՆԻԿՕԼԱՅԵՎՆԱՅԻ՝ պատերազմից վնասվածներին նպաստող կոմիտէի օգտին հանդէսութիւն կազմակերպող Բիւրօն, որ կազմված է հետեւեալ անձերից—Ա. Վ. Վօլկայա, Ա. Պ. Պետերսօն, Ի. Մ. Սարախօվսկի, իշխ. Մ. Ա. Սումբատօվ, Ա. Ի. Խատիսեան և Ա. Ն. Միլով—մայիսի 31-ին փոխարքայի պալատում կազմակերպելով ՄԵԾ ԶԲՕՍԱՆՔ վիճակախաղով, սրանով դիմում է Թիֆլիսի քաղաքացիներին՝ խնդրելով վիճակախաղի համար նուիրել զանազան իրեր, որոնք շնորհակալութեամբ կընդունվեն փոխարքայի պալատում (մուտքը հիւսիսային դռնից) առ. ժամը 11-ից մինչև ցեր. ժամը 3-ը։

Այսօր, կիրակի, մայիսի 24-ին, ցեր. ժամը 12-ին, ՆՇԱՆԱԿՎԱԾ է

(Արմենական ծովակի, սեփ. տուն)

ԶՐԻ ԵՒ ԷԺԱՆԱԴԻՆ ՃԱՇԱՐԱՆՆԵՐԻ ԵՒ ԹԵՅԱՏՆԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ

ի տեղի մայիսի 11-ին չը կայացած ժողովի։

առ. 351. 1—1

ՎՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՄԱՍՆԱԻՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ռտիշչեվսկայա 13, տէլէֆօն 4—21.

Ընդունելութիւն թէ կանացի և թէ ընտրիճ, նոյնպէս և վիտաւուժպիաճ կարիք ունեցող մնայուն տացիոնարն հիւանդների (բացի վարակիչ և հոգեկան հիւանդութիւններից) վաղօրօք գրելու պայմանով։

Ընդունելութիւն՝ կանացի հիւանդ. ամեն օր՝ ժ. 11—12 առ.։

Հիւանդանոցի բժիշկները

Ա. Ա. Ցարուխիւնեան
Ն. Ն. Վեսելօ Լզօրօվ
Վ. Ա. Զակրժեվսկի
Ի. Գ. Կալամկարեան
Ա. Ա. Նօվիցկիյ
Գ. Ն. Տէր-Ներսէսեան
Ա. Ր. Փիշէր
Ս. Պ. Շահպարոնեանց

(է. կ.) առ 970. 100—57

ԲԺՇԿԱՊԵՏ

Մ. ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ

Նախկ. օրդինատ. Մօսկվայի համալսարանի և ասիստ. պրօֆ. Պօզնէրի։

Նախկին տաբէներն նման կընդունէ հիւանդներին մայիսի 1-ից կովկասի հանքային ջրերում՝ Պեատիգօրսկում, Ելիզավետինսկայա փողոց, տուն Արխիպովի, ռուսաց օրօրի դիմաց, տէլէֆ. № 276։

առ. (է. հ. կ.) 248. 30—13

ՊԱՏԿԵՐԱՒԱՆԴԷՍ

Եւ դիօրամա Պօլսի տեսարան.

Գ. ԲԱՇԻՆՋԱՂԵԱՆԻ

ԲԱՑՎԱԾ Է

Թիֆլիսի Ժողովարանի

դահլիճում։ Բաց է առաւօտ. ժամը 9—4-ը։

առ. (չ. կ.) 353. 3—1

ՀՐԱՒԷՐ

Ամսոյս 24-ին, կիրակի, առաւ. ժամը ութը 11-ին, նշանակված է Քամոյեան ս. Գէօրգ եկեղեցում ծխական ընդհանուր ժողովի շրջանակութիւնը.

Օրակարգի խնդիրներն են.

1) 1914 թ. տարեկան հաշիւ քննութիւն.
2) 1915 թ. նախահաշիւ քննութիւն.
3) Հեկտեցուն Վերաստուգ. Յանձնաժողովի.
4) Վեր. Յանձն. մի անդամի ընտրութիւն.
5) Եկեղեցապատկան կրպակների վերաշինութեան հարցը.

Քամոյեան—ս. Գէօրգ եկեղեցու հոգաբարձութիւն

առ. 349. 1—1

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

—o—

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԹԻՒՐՔԻԱՅԻ ԴԷՄ

—o—

ՌՈՒՍ-ԹԻՒՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

22 մայիսի

ԹԻՖԼԻՍ.—Պաշտօնական։ Կովկասեան զօրաբանակի շտաբի կազմից.

Մայիսի 21-ին ծովամերձ ուղղութեամբ սովորական հրացանաձգութիւն էր։

Օլթիի ուղղութեամբ հրացանաձգութիւն է մեր և թիւրք առաջապահ ու հետախոյզ զօրախմբերի միջև։

Թիւրքերը փորձեցին առաջանալ Արկինսի մօտ, բայց մենք վանեցինք նրանց, նաև ետ մղեցինք թիւրքական ուղեկալ պահակախմբերին Ավէրասի մօտ և դէպի արևմուտք Իշխանի մօտից։

Օլթի-չայի և Սիվրի-չայի ուղղութեամբ թիւրքերի փորձը՝ առաջանալու՝ խափանվեց։

Սարիկամըշի ուղղութեամբ, Խօրասանի մօտ, մեր ուղեկալ պահակախումբը ետ մղեց թշնամուն, որ փորձում էր առաջ գալ։

Մանազկերտի շրջանում մեր զօրքերը ցիւրայան արին քիւրդերին Պշալի մօտից դէպի արևմուտք, սրախողխող անելով մօտ 60 հոգի։

Մանազկերտից դէպի հարաւ ընկած շրջանից թիւրքերը ցիւրայան եղան դէպի Խանիկու և ստիպված էին նահանջել Դէրիկի մօտ։

Վանի ուղղութեամբ կռիւը Ջավարի լեռնաշղթայի վրա շարունակվում է։

ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԴԱՐԴԱՆԵԼՈՒՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

22 մայիսի

ՍՕԼՈՒՆ. — Միտիլէնայից հաղորդում են.

Գալիպօլի թերակղզում գործողութիւնները շարունակվում են մեծ լարվածութեամբ երկու կողմից։ Զօրքերը կռւում են մեծ քաջութեամբ, կրելով լուրջ կորուստներ։

Մայիսի 18-ից մի քանի ժամվայ ընթացքում դաշնակից նաւատորմը ռմբակոծեց Դարդանել բերդը, որը պատախանում էր։

ՍՕԼՈՒՆ.— Յարգրադից հաղորդում են հետևեալ մանրամասնութիւնները անգլիական տուգանաւի համբաւաւոր արշաւի մասին։

Մանելով Բօսֆօր, տուգանաւը Մարմարիթայի մօտ պայթեցրեց «Պելէնգիդէբրիա» հակականանաւը, որ անմիջապէս ջրասուզվեց։ Նաև նաւաստիներն ազատվեցին։ Շարունակելով առաջ գնալ, տուգանաւը մօտեցաւ Սարայբուրնուին և երկու ական նետեց գերմանական «Մուտթրալ» շոգենաւի վրա, որ իսկոյն տարվեց աւելի ապահով տեղ։ Շոգենաւերի վրա գտնվող զինուորները փախան ափ, տարան տարածելով ազգարնակութեան մէջ։ Ղալաթիայում խանութները սկսեցին արագութեամբ փակվել, ոստիկանութիւնը փախաւ։ Օֆիցէրները, սպառնալով տարճանակներով, ստիպեցին զինուորներին վերադառնալ շոգենաւերը։ Սարսափն անցաւ։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց շատ առևտրական յոյների, մեղադրելով նրանց խանութները փակելու մէջ, որը և ազդեց սարսափի տարածման։ Նրանք կալանաւորվել և յանձնվել են պատերազմական դատարանի։

ԱՆԳԼՕ-ԹԻՒՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

22 մայիսի

ԼՕՆԴՕՆ.—Պաշտօնական հաղորդագրութիւն.

Բրիտանական ոյժերը Մէջազետքում մայիսի 18-ին ձեռնարկեցին ցամաքային ու ծովային յարձակում թիւրքական դիրքերի վրա Կուրնայից դէպի հիւսիս ընկած լեռներում։ Թշնամու թնդանօթները շատով ստիպված էին լռել։ Թշնամին փախաւ, թողնելով բրիտանացի զօրքերի ձեռքում 3 թնդանօթ և մօտ 250 գերի։

Մայիսի 19-ին բրիտանացիք շարունակեցին առաջանալ։ Թշնամին շատով հեռացրեց իր վրանները Բարիակդադի մօտից նահանջելով շոգենաւերով և նաւակներով, որոնք իսկոյն ենթարկվեցին բրիտանական նաւերի հետապնդման։ Շոգենաւերից մինը ջրասուզվեց։ Ձեռք ձգվեցին երկու մեծ նաւ երեք դաշտային թնդանօթներով ու ռազմամթերքով։ Նաև ձեռք ձգվեցին ուրիշ մի քանի նաւ և 300 գերի։

Մեր կորուստներն անչնչան են, ընդամենը 20 սպանված և վիրաւոր։

ԹԻՒՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԾՈՒՐԱԸ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

22 մայիսի

Աթենք.—Բէյրութից հաղորդում են, որ Սիրիայից 50,000 զինուոր թնդանօթներով փոխադրելու պատճառով լզված երկաթուղային հաղորդակցութիւնը նորից բացվել է։

Ներկայումս Սիրիայում, Պաղեստինում և Լիվանտում գտնվող զօրքերի քանակութիւնը կազմում են 16,000։ Այդ զօրքերը այնքան էլ հակված չեն կ. Պոլիս գնալու և խմբերով դասալիք են լինում։

Դաշնակիցների մի հիւպատ-ագրօպան թուխք կառավարից նազարէթի վրա։

Արգելված է չէզոք մեծ պետութիւնների հպատակներին մեկնել Սիրիայից։ Այդ մասնաւորապէս վերաբերում է նաև հիւպատոսներին և հիւպատոսարանների պաշտօնեաներին, որոնց արգելված է պօստով և հեռագրով կապ պահպանել օտարերկրեայ պետութիւնների հետ։

—

(Լրագրների)

◆ Թիւրքիան յոյսը կարում է Բուլղարիայից։ Ոչ մի վարդագոյն խօսում այժմ չէ օգնում այն մասով, որպէսզի Բուլղարիան շարունակէ իր չէզոքութիւնը։ Եւ Թիւրքիան դիմում է վերջին փորձին։ Նա ամեն կերպ աշխատում է վախեցնել Բուլղարիային Յունաստանի կողմից, իսկ վերջինին դրդում է զօրքեր կենտրոնացնել բուլղարական սահմանում։

◆ Բերլին մեկնած Ջավիդ-փաշային յանձնարարված է աշխատել զինմիներով եւ պահել Բամբիրային ակտիվ քայլերից։ Եթէ չհաղթվի այդ, այն դէպքում Թիւրքիան վճռել է կնքել անջատ հաշտութիւն։

◆ Սալոնիկից տեղեկացնում են, որ Կրիտայի՝ ռազմական տեսակէտից վերին տրիճանի կարևոր դիրքերը գտնվում են դաշնակիցների ձեռքում։ Մինչդեռ Աթէնքից տացված տեղեկութիւնների համաձայն, դաշնակիցները թէև գրաւեցին կրիտան, բայց թիւրքաց մարտակոցների սպանելէ կրակի տակ տիպված էին հեռանալ նրա մօտից։

◆ Դաշնակիցները Գալիպօլի թերակղզում շարունակ առաջանում են, չը նայած թիւրքերի յամառ դիմադրութեան։ Այս շաբաթում սկսվելու են վճռական գործողութիւններ, որովհետև վերջին ժամանակ դաշնակիցները ստացան անհրաժեշտ օգնութիւնը մարդկանցով և ռազմամթերքով։

◆ Լուրերի համաձայն, բունկվել է արաբական ապստամբութիւն։

◆ Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքի դրութիւնը դառնում է անտանելի։ Երիտասարդ-թիւրքերը սպառնում են հայութիւնը բնաջինջ անել իսպառ. փոքր է շատ աչքի ընկնող հայերը կ. Պոլսում կալանաւորված են։

◆ Գալիպօլի թերակղզում անգլիացիք քանդել են այն կամուրջը, որ միացնում էր Նաղարան եւրոպական ափի հետ։

◆ Աւստրիան պահանջեց Թիւրքիայից դադրեցնել Ադրիանապօլիսը Բուլգարիային, եթէ վերջինս միանայ երբեակ զինակցութեանը։ Բայց այդ էլ չօգնեց, որովհետև Բուլգարիան, թէև զարմանալի է թէ ինչ հրաշքով, երես է դարձնում Թիւրքիայից և պէտք է կարծել այս անգամ առ մի լուռ։

◆ «У. P.»-ի տեղեկ, Իտալիան 50,000 զինուոր է ափ հանելու՝ Գալիպօլի ուղարկելու համար։

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՎԱՆԷՆ

(Սեփ. Թղթակից)

—

Իգդիր, 15 մայիս

Վանը գրաւուելէն մինչև այսօր 8 օր անցաւ։ Աւելորդ է ըսել, թէ ամենքս ալ այս օրերուն մէջ ուշադրութիւնիս արտակարգ լարած՝ կը տենչանք լուր մը, խաբերիկ մը աւելի բացայայտ կերպով առնել մեր պատմական Վանէն։

Լրագիրները աչքէ-ձախէն բաւական տեղեկութիւններ հաղորդեցին։ Առնցմէ գատ՝ մենք այստեղ պատեհութիւն կունենանք օրը օրին Վանէն եկող ճանապարհորդներէն նաև թարմ տեղեկութիւնները քաղելու։

Ինչպէս ահա այսօր՝ Վանէն ուղղակի այստեղ կը հասնի ռուսաց Վանայ հիւպատոսին կառապանը, Իգդիրի քնակիչներէն Ծովսէփ Շահրազեան, որ հոկտեմբերին չէր կրցած իրեն հետ բերել իր ընտանիքը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՀԱՅԵՐԸ

— օ —

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՀԱՐՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Տես՝ Հնդ. Գործ.)

23 Մայիսի

ՊՈՍՏՈՆ.— Ամերիկեան դեսպան Մորկընթաու Պոլսոյ մէջ ունեցած հանդիպումի մը ընթացքին յայտնած է, որ Ամերիկա պիտի չկարենայ ընդունիլ Հայկական հարցի վերաբերեալ որոշումը, մինչեւ որ Ամերիկեան Սենատը չհաստատէ Սեւրի դաշնագրին ստորագրութիւնը։

ԼՈՆԴՈՆ.— Ամերիկեան Սենատի Ֆորէյն Ռելէյշընզ Քոմիթէն Հարդինկ նախագահին ստորագրութեամբ հեռագիր մը ստացած է, որ կը յայտնէ, թէ Ամերիկա չի կրնար ընդունիլ Հայկական հարցի վերաբերեալ որոշումը, մինչեւ որ Սենատը չհաստատէ Սեւրի դաշնագրին ստորագրութիւնը։

ՊԱՐԻԶ.— Ֆրանսական կառավարութիւնը ստացած է Պոլսոյ Ամերիկեան դեսպանէն հեռագիր մը, որ կը յայտնէ, թէ Ամերիկա չի կրնար ընդունիլ Հայկական հարցի վերաբերեալ որոշումը, մինչեւ որ Ամերիկեան Սենատը չհաստատէ Սեւրի դաշնագրին ստորագրութիւնը։

(Տես՝ Հնդ. Գործ.)

23 Մայիսի

ՊՈՍՏՈՆ.— Ամերիկեան դեսպան Մորկընթաու Պոլսոյ մէջ ունեցած հանդիպումի մը ընթացքին յայտնած է, որ Ամերիկա պիտի չկարենայ ընդունիլ Հայկական հարցի վերաբերեալ որոշումը, մինչեւ որ Ամերիկեան Սենատը չհաստատէ Սեւրի դաշնագրին ստորագրութիւնը։

ԼՈՆԴՈՆ.— Ամերիկեան Սենատի Ֆորէյն Ռելէյշընզ Քոմիթէն Հարդինկ նախագահին ստորագրութեամբ հեռագիր մը ստացած է, որ կը յայտնէ, թէ Ամերիկա չի կրնար ընդունիլ Հայկական հարցի վերաբերեալ որոշումը, մինչեւ որ Ամերիկեան Սենատը չհաստատէ Սեւրի դաշնագրին ստորագրութիւնը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՀԱՐՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպես հայտնի է, Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը որոշել է Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության տարածքում գտնվող բոլոր գերմանական զորքերը հետ կանչել Գերմանիա։ Այդ որոշումը ստանալուց հետո Գերմանիայի կառավարությունը հրամայել է Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության տարածքում գտնվող գերմանական զորքերի հրամանատարությանը՝ ոչ մի դեպքում չկատարել Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի հրամանը։

Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը, ելնելով Գերմանիայի կառավարության այդ հրամանից, որոշել է Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության տարածքում գտնվող գերմանական զորքերի դեմ կիրառել զինված ուժ։

Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի որոշումը հրապարակելուց հետո Գերմանիայի կառավարությունը հրամայել է գերմանական զորքերին ոչ մի դեպքում չկատարել Ռուսաստանի Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի հրամանը

իւրասիրվեցին Թէյով Արխիտական Ընկ. դահլիճում, ուր և տեղի են ունենալու համագումարի նիստերը։ Համագումարի ցուցանդէսը կազմվելու է տղայոց 3-րդ դիմնազիայի դահլիճում։

◆ Մայիսի 21-ին կայացաւ քաղաքային ֆինանսական և թոշակառու յանձնաժողովի նիստը, մասնակցութեամբ յատկապէս ընտրված իրաւասուների, քննելու ծառայողների ռճիկները աւելացնելու հարցը կեանքի թանգութեան պատճառով։ Մտքերի փոխանակութենից յետոյ, որոշվեց ծառայողների վարձը աւելացնել այս կերպ. մինչև 35 ր. ռճիկ ստացողին 50%, մինչև 50 ր. ստացողին 10% և մինչև 75 ր. ստացողին 5% ամսական։

◆ Կովկասեան կենտրոնական կոմիտէսը մայիսի 21-ին կայացած իր նիստում որոշել է տալ ասօրի փախստականների պահպանութեան համար 5000 րուբլի։

◆ Համառուսական քաղաքային դաշնակցութիւնը իր մէջ ընդունել է 5000 ր. յօգուտ փախստականների՝ քաղաքային յանձնաժողովի համար, որ գործում է Հ. Առաքելեանի նախագահութեամբ։

◆ Այսօր, առաւօտ ժամը 11-ին նշանակված է Թիֆլիսի Բօրսային Ընկ. ընդհանուր ժողովը, ուր, մեծ հարցերի հետ, տեղի կունենայ և կոմիտէի նոր նախագահի և անդամների ընտրութիւնը, փոխարէն վիճակով դուրս եկող Ար. Մելիանի, Ս. Մանուէլեանի և Ս. Կիւլպէնկեանի։ Ընտրվելու է նաև վերաստուգիչ յանձնաժողով։

◆ Մեզ խնդրում են տպել հետևեալը. «Այսօր, կիրակի, առ. ժ. 11-ին Քամոյեան եկեղեցում նշանակված է ծխական ընդհ. ժողովի շարունակութիւնը։ Թւում է, որ ինտելիգենտ ծխերով ամենահարուստ եկեղեցում ներկայ կը լինեն, գէթ այս անգամ, այնքան թւով ծխականները, որ հնարաւոր կը լինի մի շարք ամենակարևոր հարցեր, որոնց մէջ նաև դպրոցի ապագան, վերջնական լուծումն ստանան։ Ծխականները ոչ մի արդարացումն չեն կարող ունենալ, որ չափ յայտնի է մեզ, 7-րդ անգամն է, որ ժողովի են կանչվում»։

◆ Երկուշաբթի, կայսերական տօնի պատճառով, հիմնարկութիւնները և պօստը փակ կը լինեն։

◆ Այսօր Թանգեչեան եկեղեցում կատարվելու է հոգեհանգիստ ի յիշատակ եկեղեցու և դպրոցի բարերարների՝ Թանգեչեան ամուսինների և Մարթա Շեղեգեանի։

◆ Ռուս տեխնիկների կազմակերպած սանիտարական խումբը մեկնեց Սարըկամըշ։

◆ Երէկ Նաւթլուղի հիւանդանոցից քաղ. լազարէթները տեղափոխվեցին 180 հոգի։ Հիւանդանոցում մնում է 124 հիւանդ և վիրաւոր զինուորական։

◆ Մեզ խնդրում են տպել, որ Հալաբարի էջմիածնեցոց «Մարիամեան» օրիորդաց դպրոցի օգտին այսօր կայանալիք զբօսանքը անկախ պատճառով յետաձգվում է մինչև յունիսի 7-ը։

◆ Կովկասի առաջաբանական կոմիտէը առնուրէ և արդիւնաբերութեան մինիստրութիւնից նպաստ է ստացել 1500 ր., ընթացիկ տարվայ համար։

◆ Շերամապահական կայարանին կից բացված շերամապահական դասընթացները յաճախում են այս տարի 8 հոգի։ Դասընթացները տևելու են մինչև յունիսի 10-ը։

◆ Ստացանք Ն. Աղոնցի նոր աշխատութիւնը՝ «Діонесій Ѳракійскій и армянскіе толкователи», էջ 308, գինն է 5 րուբլի։

— կ ո վ կ ա ս —

◆ Մայիսի 21-ին Բագուում տեղի ունեցաւ տեւական հանգանակութիւն յօգուտ փախստականների։ Հանգանակութեան օրը անցել է աջող, ինչպէս հաղորդում է «Каспій» թերթը։

ԳԻՏՈՒԹ., ԳՐԱԿԱՆ., ԳԵՂԱՐ.

ԹԱՏՐՕՆ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

Հայկական ներկայացում

«Մէդէայի» ներկայացումը, ուր գլխաւոր դերի մէջ հանդէս եկաւ տիկին Սիրանոյշը, ցոյց տուեց, թէ օրգիսի մեծ և վիթխարի այժ է եղել և տակաւին է յարգելի տիկինը հայ բեմի համար։

«Մէդէայի» ներկայացումը ցոյց տուեց նաև այն, թէ օրտեղ է իսկապէս ա. Սիրանոյշի այժը, օրտեղ է նա տիրող, ազատ ու համարձակ։ Մէդէայի դերում նա այնպէս էր, ինչպէս ձուկը ջրում, ինչպէս տանտիրուհին իր տնտեսութեան մէջ։

Ահա օրտեղ էր ա. Սիրանոյշը, բայց ոչ «Համլէտի» մէջ։

Եւ պատիւ ու յարգանք մեծ արտիստուհուն, որ այդ տարիքում դեռ կարողանում է դիմել ու հմայել մարդկանց, ինչպէս մի կախարդուհի։

Հիմա, 50-ից աւելի տարիքում, երբ տիկնոջ մէջ դեռ կայ այնքան այժ, սրտումն այնքան յոյզ և բազկում այնքան կորով, պէտք է երևակայել, թէ ինչ կը լինէր նա տարիներ առաջ, երբ տիկնոջ կեանքը նրել է ժպիտ ու գարուն։

Այդ երեկոյ նա իշխում էր բեմի վրա, ինչպէս մի թագուհի։

Բաւուն ու երկարատև ծափահարութիւնների տակ տիկինը անթիւ անգամ բեմ կանչվեց և ստացաւ մի քանի կողով ծաղիկ ընծայ։

Միւս դերակատարները անգոյն էին, բացի պ. Բերոյեանից (Յասօնէ) և պ. Մինդոյեանից (Փիլօկտէտ՝ փիլիսոփայ)։ Պ. Մինդոյեանին աւելի սազում են կէս լօրջ, կէս ծերունական դերեր, որոնց մէջ նա երևան է հանում իր կոմիկական շնորհքը։

Ինչպէս առաջին ներկայացումներին, այս ներկայացմանն էլ թատերասրահը գրեթէ լիքն էր։

Շ.

Բաւուն ու երկարատև ծափահարութիւնների տակ տիկինը անթիւ անգամ բեմ կանչվեց և ստացաւ մի քանի կողով ծաղիկ ընծայ։

Միւս դերակատարները անգոյն էին, բացի պ. Բերոյեանից (Յասօնէ) և պ. Մինդոյեանից (Փիլօկտէտ՝ փիլիսոփայ)։ Պ. Մինդոյեանին աւելի սազում են կէս լօրջ, կէս ծերունական դերեր, որոնց մէջ նա երևան է հանում իր կոմիկական շնորհքը։

Ինչպէս առաջին ներկայացումներին, այս ներկայացմանն էլ թատերասրահը գրեթէ լիքն էր։

Շ.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՅՏՆՈՒՄ Է

ՂԱՐԱՁԻՆԱՐ գիւղ, ուսուցիչ Արշակ Ղուլեանցին.—Ապրիլի 22-ի № 53 մի գրութեամբ յայտնում էք, որ գրութեան հետ միաժամանակ ուղարկում էք «Նուէր» հասցնելու պատերազմի գաշտում կռւող գինուորներին։ Գրութեան հետ ոչ մի «նուէր» չը կայ։ Մինչև օրս էլ ապահով՝ չը ստացվեց այդ «նուէրը», որի ինչ լինելը մեզ համար մնաց անորոշ։ Բացատրեցէք։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
Հ. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Печатать дозволено военной цензурой.

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
(Թիֆլիսի ժամերով)

ԹԻՖԼԻՍԻՑ ՄԵԿՆՈՒՄ Է՝
№ 3 դէպի Բաթում 1 ժ. 45 ր. ցերեկ.
№ 4 » Բագու 7 ժ. 3 ր. երեկ.
№ 6 (արագ) » 12 ժ. 8 ր. ցերեկ.
№ 9 » Բաթում 8 ժ. 53 ր. երեկ.
» Ջուլֆա 10 ժ. 23 ր. երեկ.
» Բօրժօմ 3 ժ. 20 ր. ցերեկ.

ԺԱՄԱՆՈՒՄ Է ԹԻՖԼԻՍ՝
№ 3 Բագուից — 13 ժ. 54 ր. ցերեկ.
№ 4 Բաթումից — 5 ժ. 55 ր. երեկ.
№ 5 Բագուից (արագ) 7 ժ. 41 ր. երեկ.
№ 10 Բաթումից — 9 ժ. 51 ր. առաւ.
Ջուլֆայից — 6 ժ. 53 ր. առաւ.
Բօրժօմից — 7 ժ. 25 ր. առաւ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

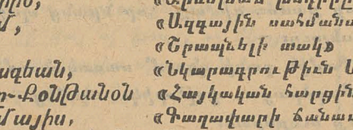

1011. (Կ.) 50—26

Թիֆլիսի Կենտրօնական Գրավաճառանոցում

Ծախվում են նաև հետևեալ գրքերը.

Բագրատ Այվազեանց. «Մասուռնը այրվում է», դր. 5 գործ. գ. 50 կ.
Յաժակ. «Հարկերը Տաճկաստանում». գ. 40 կ.
Դօքտօր Վ. Աւ. Յովհաննէսեանց. «Բազմածնութիւն, ազգաբնական մխիթարիչն և հակաբեղմնաւորական միջոցներ». գ. 25 կ.
«Чего ждетъ Россія отъ войны». Сборникъ статей. ц. 1 р. 25 к.
Альманахъ. «Въ эти дни». ц. 1 р. 25 к.
Դիմել՝ Въ Тифлисѣ, Центральная книжная торговля. 352. 1—1

Բոլոր հայ գրախանութներում վաճառվում են ծխական և պատկան դպրոցների համար իմ կազմած

ԿՐՕՆԻ ԴԱՍԱԳՐԵՐԸ

(Ա. Բ. Գ. Դ. տարիներ, Հին Ուխտ, Նոր Ուխտ և Գործք-Առաքելոց)։ Սահմանալ ցանկացողները կարող են դիմել՝ 1) ինձ—Бебутовская 52 և 2) «Գիր» գրավաճառանոցին։
Զեղչ 25%։
ՍԱՀԱԿ ա.-ք. ՍԱՀԱԿՅԱՆ
(Կ.) 324. 12—2

ՄԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ

ՀԱՃԻԱՊԱՀ,

որ հինգ տարի է, ինչ աւարտել է Փիլօյեանի հաշւապահական կուրսերը և ունի խոշոր վարձատրութիւն, ցանկանում է պաշտօն ստանձնել առևտրական և այլ հաստատութիւններում ձեռնտու պայմաններով։ Հասցէն՝ Պանա-եվիչ փող. № 8, բն. 1, Արշակ Արզումանեանց։
346. 1—1

Ծախվում են

1) «ՎԱՆՆԵՐԱՑՈՒՆ ԱՐ ԳԱՂՏՆԻ ՅԱՒԵՐԻ ԲԱԺԻՆԸՐԱՆ» նկարներով, բազմաթիւ խորհուրդներով և բէյեպատմութ։ Ընդհամենը գիրք և պարզ ու հասկանալի գրված ամեն մի չափահասի համար. բազմաթիւ նախապատրաստութեան կանոններ արևպէրով և այլ ցուցերով չը վարանվելու համար։ Գրքի մէջ կայ նաև սուբ և խորհրդական ծրիպէրի և բժշկութեան մասին, բէյեպատմութ։ Գինը 50 կօպ.։

2) «ՓՈՐՁԱՆՔՆԵՐԻՑ ԱՌՋԵՒՈՑ ԲԱԺԻՆՐԱՑՆ», ամեն տեսակ պատահական փորձանքներ, հիւանդութիւններ։ Թունաւորութիւններ և նրանց չուտափոյթ օգնելը, Բազմաթիւ տնային դեղեր և խորհուրդներ։ Ջատ պարզ ու հասկանալի լեզուով։ Ամեն մարդու անհրաժեշտ գիրք գրպանի համար, և ամեն մարդ կարող է մեծ օգտութիւն հասցնել թէ իրա և թէ ուրիշներին։ Գինը 30 կօպ.։

3) «ՇԻՆԱԿԱՆԻ ՑԿՁՈՒՐ» ամենալաւ և ծիծաղաշարժ առէկդօտների ու սրամտութիւնների ժողովածու։ Ծիծաղաշարժ սկզբի պատկերը գրքի երեսին։ Գինը 20 կ.։
Այս երեք գիրքը միասին պահանջողներին

ԶԱՐԻ ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ ԵՄ ԻԲՐ ՆՈՒԷՐ

երեք հետևեալ գրքերը. 1) «Ինիկամտաի չալվարը» ծիծաղաշարժ վոդեվիլ չափահասների համար (գինն է 20 կ.), 2) «Բաֆֆի» պատկերով (գ. 10 կ.), 3) «Միհոյն գազազած, պատմուածք հայ-թուրքական կռիւներից, դիակների նկարներով, գինն է 7.։

Գրքերի գինը և ճանապարհի ծախս 20 կօպ. առաջուց ուղարկել անպայման պէչէվոդով։ (Մարկաներ չը դնել նամակներում, հակառակ դէպքում պատասխանատու չեմ ոչ մի կերպ։ Հասցէն՝ Тифлисъ. Семеновская ул. № 9. Мелиникскому фельдшеру А. Г. Есаянцу.
(Հ.Կ.) 311. 100—4

ПРИ ГОНОРРЕѢ
(ТРИППЕРѢ)
въ острой и хронической формѣ, а также ея послѣдствіяхъ
примѣняется средство
„АРМАТИНЪ“
для внутренняго употребленія. «Арматинъ» совершенно безвреденъ для организма и одинаково успѣшно примѣнимъ къ мужчинамъ и женщинамъ. При употребленіи «Арматина» не требуется никакихъ спринцеваній, промываній, прижиганій, бужированій и т. п. Курсъ леченія около 6 кор.
Цѣна 1 кор. „Арматинъ“ 1 р. 75 к.
Продажа въ аптекахъ и аптекарскихъ магазинахъ.
ПРЕДОСТЕРЕЖЕНІЕ:
Исключительный успѣхъ, выпавшій на долю препарата «Арматинъ» А. Я. Акуліанца, вызвалъ на рынкѣ разнаго рода грубыхъ и вредныхъ для организма поддѣлокъ, а потому просятъ господъ покупателей быть особенно осторожными при покупкѣ и требовать «Арматинъ» только А. Я. Акуліанца съ этикетомъ бѣлая ромашка.
(Հ. Կ.) 174. 0—18

Վաճառված է ԵՐԿԱՒ միլիօն բանկայից աւելի.
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ
Է ՏԱԼԻՍ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ
ԿԱՆԱՑԻ ԵՐԵՍՆԵՐԻՆ
ԿՐԵՄ ԿԱԶԻՄԻ
ՄԵՏԱՄՕՐՖՕԶԱՆ
Արմատապէս հեռացնում է բծիկները, բշտիկները, մատները, կճիռները, այրուածքները և այլ դէֆեկտները։
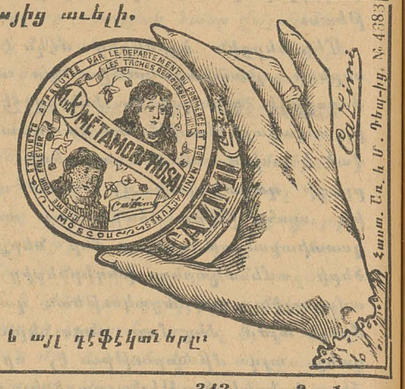

(Կ.) Գր. 27070. 343. 3—1

ՄԻ ՆՈՐ ԶԵՌՆԱՐԿ ՀԻՊՆՕՏԻԶՄ ԵՒ ՆՈՐ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ՈՒՍՈՒՑՉԻ
Լոյս տեսաւ ՅՈՐԻՈՒԹԻՒՆ ԹԷՔԻՐՋԵԱՆԻ
«Մարդկային մտքի քայքայումը կամ գործնական հոգեբանութիւն» ձեռնարկը։

Այս նոր Ձեռնարկով ամեն ոք, ով հայերէն լեզուն ծանօթ է, կարող է սովորել հիպնօզացնել, նեղչել և սովորել նոր հոգեբանութիւն, և գործադրել նրան իր ամենօրեայ գործերում։ Այս նոր Ձեռնարկի արժէքն և ուրիշ բացատրութիւնների համար պիտի դիմել նամակով հետևեալ հասցէով.
Ռուսաստանից—Сусаннѣ Шекерджянъ, Вельяминовская ул. № 22, Тифлисъ. *Արտասահմանից*—Sousanna Shekerjian, 22 Weliaminovskaya, Tiflis, Caucasus, Russia.
(Կ.) 106. 25—12

Յունիսի 1-ից մինչև օգոստոսի 15-ը բացվում են ԱՄԱՌԱՅԻՆ
ՀԱՃԻԱՊԱՀԱԿԱՆ

կուրսեր՝ առևտրական, բանկային, գործարարական և մանր վարկի—
Յովհաննէս Զ. Տէր-Ստեփանեանի: *Նոյն տեղը վաճառվում են դասագրքեր ինքնուրոյն կերպով հաշւապահութիւն սովորելու համար նրանց, որոնք անկարող կը լինեն աւարտել ամարային կուրսերը, կարող են շաբաթական ՁՐԻԱՔԱՐ սովորելով աշխատիր։ Հասցէն՝ 1-ая Тумановская ул. с. д. № 13.*
(օ. մ.) 334. 5—3

Թիֆլիսի Նաւթարդիւնաբերական Ընկերութեան Վարչութիւնը

սրտանով պատիւ ունի հրաւիրելու պ. պ. բաժնեայրերին տարեկան ընդհանուր ժողովի, որ կայանալու է ներկայ 1915 թի մայիսի 30-ին, շաբաթ օրը, երեկոյեան ժամը 7½-ին, Ընկերութեան գրասենեակում, Սօլօլակսկայա փող., տուն Աբաֆելովի № 9.

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆԴԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐՆ ԵՆ.

1) *Անցեալ 1914 թի հաշւի և հաշւեկշռի քննութիւնն ու վաւերացումը, վարչութեան և վերատեսուչ յանձնաժողովի զեկուցումների հետ, նոյնպէս ծախսերի նախահաշւի և Ընկերութեան գործունէութեան ծրագրի քննութիւնը 1915 թի համար։*

2) *Վարչութեան առաջարկութիւնը՝ Ընկերութեան նոր փայերի բաց թողնելու հարցը կամ Ընկերութեան պատկանող Բագու—Թիֆլիսեան Նաւթարդիւնաբերական և Առևտրական Ակցիօներական Ընկերութեան ակցիաների մի մասի վաճառելը։*

3) *Վարչութեան մէկ բացակայ և մէկ ըստ հերթի դուրս եկող անդամների ընտրութիւնը (§ 9)։*

4) *Վերատեսուչ յանձնաժողովի երեք անդամի և երեք փոխանդամի ընտրութիւնը (§ 21)։*
(24. 30) 329. 3—2

Համաձայն Արտաքին Գործերի Մինիստրութեան ԱՌԱՆՁԻՆ թոյլտուութեան
թարգմանված և տպագրվում է ռուսերէնից-ֆրանսերէնից հայերէն լեզուով
„Ժողովածու Դիպլօմատիական Դօկումենտների Բարեւորոգում՝ներ Հայաստանում“

գիրքը՝ լիակատար թարգմանութեամբ իրաւաբան ՍԵԴՐԱԿ ԱՒԱԳԵԱՆԻ։

Որովհետև գիրքը տպվելու է սահմանափակ քանակով, ուստի գնել ցանկացողները վաղօրօք կարող են դիմել թարգմանչին՝ Тифлисъ, Екатеринская ул. № 8.
Գրքի արժէքն է 1 ր. 65 կ.։ Տասից վեր գնողները ճանապարհածախս չեն վճարում։
Ջուտ եկամտաի 25% յատկացվում է յօգուտ հայ փախստականների։
(Հ. Կ.) 350. 6—1

„ԳԻՐՔ“

Գրավաճառանոց Թիֆլիսում
վաճառվում են հետևեալ գրքերը.

Զապէլ Եսայեան, «Աւերակներուն մէջ» . . . . գ. 1 ր.
Ի. Տրիօ, «Արեւելեան խնդիրը և հայկական հարցը» . . . 2 ր.
Ատոմ, «Ազգային սահմանադրութիւնը» . . . . 45 կ.
«Շերապնէլի տակ» . . . . . 1 ր.
Պալազեան, «Նկարագրութիւն Անիի աւերակներուն» (պատկերազարդ) 1 ր.
Լ. Տը-Քօնթանօն «Հայկական հարցին վերջին փուլերը» . . . 45 կ.
Արամայիս, «Գաղափարի ճանապարհին» (1896 թի զէպքերը» . 1 ր. 25 կ.
Դր. Զաքիւշեան «Մտքեր, խոհեր, զէմքեր» . . . . 1 ր.
Ե. Տէր-Եարութիւնեան, «Հայրենիքի առաւօտը» . . . 40 կ.
Սիամանթօ, «Ամբողջական գործը» . . . . 2 ր. 70 կ.
«Սոխակ Հայաստանի», հատոր Ա. . . . 1 ր. 20 կ.
«Ոսկի բարեկամ հայ ընտանեաց» . . . 5 ր.

Դիմել՝ Тифлисъ, Книжный магазинъ «ГИРЪ». 345. 1—1

Լոյս տեսաւ և վաճառվում են
ՍԱԼ-ՄԱՆԻ „ՀԱՅԱԶԳԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՀԵՐՈՍՆԵՐ“

Սերիայի հետևեալ գրքերը. *Գինն է*

Գիրք I *Գեներալ-ադիւտանդ Մ. ԼՕՐԻՍ-ՄԵԼԻՔՅԱՆ. երկրորդ տպագր. Պատերազմի բեմի հերոսների նկարներով.* . . 40 կ.
Գիրք II *Գեներալ-ադիւտանդ ՅՈՎՀ. ԼԱԶԱՐԵԱՆ. Պատերազմի բեմի հերոսների նկարներով.* . . . . . 30 կ.
Գիրք III *Բայազէտի հերոս գեներալ-լէյտենանտ ԱՐՇԱԿ ՏԷՐ-ԳՈՒԼԻԿՅԱՆՑ.* . . . . . 35 կ.

Երեք գրքերը միասին՝ 1 րուբլի։
Ծախվում է բացառապէս հեղինակի մօտ. ուղարկվում է վերադիր վճարով։ Դիմել հետևեալ հասցէով՝ Тифлисъ, Бебутовская ул. № 6. ВИРГИНІИ АТАНАСЬЯНЦЪ.
(Հ. Կ.) 244. 12—10

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
ԻՆԺԵՆԵՐ
Տ.Ա. ԲՈՒԴԱՂԵԱՆԻ
Բագու, Կրասնովօդսկայա փ. տ. Աւան-Յովհաննիսի։ Հեռախօս № № 23-49, 23-50

Առաջարկում է ամբողջ Կովկասի և Պարսկաստանի համար իսկապէս Դիզել շարժիչներ (մօտօրներ) յայտնի ԿՕԼՕՄԵՆՍԿԻ ընկ. մեքենայագործարանից։
Հօրիզօնական անգլիական շարժիչներ, (մօտօրներ) «ՔՐՕՍՍԼԷՅ» ընկերութեան մեքենայագործարանից «Դիւբացրած Դիզել» սիստեմի, որ գործ է ածվում նաւթի բոլոր տեսակներով. նաւթի ծախսն է մի ժամում ամեն մի ձիժին ½ ֆունտ կամ 200 գրամ։
Գազային շարժիչներ, որոնք բանում են թէ բնական և թէ գեներատորային գազով։
Ջրհան և ջրմուղ մեքենաներ (նասօսներ)։
Ջրի շարժիչներ (տուրբինաներ)։
Սուղոյց պատրաստող մեքենաներ «Ժէնիկս» ընկ. գործարանից։
Ամեն տեսակ էլեքտրական մեքենաներ և պիտոյքներ յայտնի «Դինամօ» ընկ. գործարանից։
Երկրագործական մեքենաներ՝ լոկոմօբիլներ, ցորեն մաքրող մեքենաներ, տրաքօրներ և այլն՝ յայտնի ամենայն ամերիկական «ԿԼԵՅՏ» (Case) ընկեր. գործարանից։
Մեծ ճանապարհի վրա աշխատելու համար ԱՒՏՕՄՕԲԻԼՆԵՐ՝ նոյն ամերիկական «ԿԼԵՅՏ» (Case) ընկերութեան գործարանից։
Վերոյիշեալ տեխնիկական գրասենեակը իր վրա է վերցնում զանազան գործարաններ սարքել և գործի գցել իր մէջբերած՝ ինժեներով և վարպետներով։
Դիմել՝ Баку. Техническая Контора Т. А. БУДАГЯНЦЪ.
Արտասահմանից՝ Bacou (Russie) Bureau Technique T. A. Boudaguian, Ingénieur
(Հ.Կ.) 551. 150—99

Типографія Канцеляріи Намѣстника Его Императорскаго Величества на Кавказѣ, Лорисъ-Меликовская улица, домъ казенный